

Nr 199.

Av herr Forssell, om bibehållande under arméförvaltningens fortifikationsdepartement av den å departementet för närvarande placerade materielbyrån (ingenjörbyrån).

I statsverkspropositionen under fjärde huvudtiteln har Kungl. Maj:t ifråga om organisationen av försvarets centrala ledning och förvaltning föreslagit, att den å arméförvaltningens fortifikationsdepartement för närvarande placerade materielbyrån skall överflyttas till ämbetsverkets vapendepartement. Såsom av propositionen framgår hava under ärendets behandling meningarna härom varit synnerligen delade. Då Kungl. Maj:ts förslag i denna del synes mindre lyckligt samt vissa, icke obetydliga olägenheter otvivelaktigt skulle uppstå, därest den föreslagna överflyttningen skulle komma till stånd, torde vissa synpunkter böra framhållas i frågan.

I en år 1929 ingiven underdånig framställning har chefen för fortifikationen framhållit, hurusom en dylik åtgärd skulle beröva fortifikationens huvudstation dess nuvarande organ för behandling av ingenjörtruppernas utrustningsfrågor. Då emellertid dessa frågor under alla förhållanden måste där handläggas, borde den föreslagna överflyttningen rätteligen förorsaka en kaderökning vid fortifikationen, motsvarande den personalminskning, som bleve en följd av ifrågavarande åtgärd.

Överförandet till vapendepartementet av här ifrågavarande materielslag — signal-, pionjär- och ingenjörteknisk materiel —, vilka i tekniskt avseende hava föga gemensamt med den till detta departement i övrigt hänfödda materielen, kan givetvis icke vara praktiskt. Enda skälet för ett dylikt tillvägagångssätt torde vara en önskan att centralisera anskaffningen av materiel i krig. En sådan centralisering skulle emellertid för att bli konsekvent genomförd kräva en helt annan organisation av arméförvaltningen i dess helhet än den i propositionen föreslagna.

1926 års beredning torde vid uppgörandet av sitt förslag till uppdelning av materielanskaffningen på arméförvaltningens olika departement hava följt den av kommerskollegium verkställda industri- och yrkesgrupperingen. Det är emellertid att bemärka, att ett visst materielslag eller en viss utrustning i allmänhet icke kan i sin helhet hänföras till en och samma industri- och yrkesgrupp. En dylik uppdelning blir därför alltid mera av teoretiskt än av praktiskt värde. Arméförvaltningen, som i sitt yttrande över beredningens förslag i princip intet hade att erinra mot den där gjorda grupperingen av olika materielslag, ansåg sig dock böra på det be-

stämdeste avstyrka ingenjör- och signalmaterielens hänförande till vapendepartementet. 1928 års sakkunniga delade härutinnan arméförvaltningens åsikt.

I propositionen nr 175 till förra årets riksdag uttalade statsrådet och chefen för försvarsdepartementet i detta ärende följande:

»Med hänsyn till den elektrotekniska industriens och verktygsindustriens särställning skulle det visserligen låta sig göra att utan större rubbning av de av beredningen framlagda och av myndigheterna gillade principerna förlägga ifrågavarande byrå till fortifikationsdepartementet.»

Att propositionen likväl upptog sagda byrås överförande till vapendepartementet motiverades endast med följande uttalande:

»Men då det synes mig mest följdriktigt och konsekvent att, såsom beredningen föreslagit, inorganisera densamma i vapendepartementet, bör denna lösning även enligt min mening väljas.»

Då emellertid en sådan lösning, enligt vad ovan påvisats, skulle medföra synnerligen olyckliga konsekvenser och enär den nuvande organisationen utan olägenhet synes kunna bibehållas, bör en omorganisation mot de ansvariga och sakkunniga myndigheternas avstyrkande icke vidtagas.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av ärendet måtte besluta, att den å arméförvaltningens fortifikationsdepartement för närvarande placerade materielbyrån (ingenjörbyrån) alltjämt skall vara förlagd under fortifikationsdepartementet.

Stockholm den 21 januari 1930.

Arne Forssell.